

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

verslag agenda

Betreft **Bijeenkomst Begeleidingscommissie digitale ondersteuning bestrijding Covid-19**

Vergaderdatum en -tijd **2 juli 2020, 14:00 – 16:00**

Vergaderplaats **Via WebEx**

Aanwezig

(10)(2e)	(10)(2e)	(10)(2e)	(10)(2e)
(10)(2e)	(10)(2e)	(10)(2e)	(10)(2e)
(10)(2e)	(10)(2e)	(10)(2e)	(10)(2e)
(10)(2e)	(10)(2e)	(10)(2e)	(10)(2e)
(10)(2e)	(10)(2e)	(10)(2e)	(10)(2e)
(10)(2e)	(10)(2e)	(10)(2e)	(10)(2e)

Afwezig

(10)(2e)	(10)(2e)	(10)(2e)
(10)(2e)	(10)(2e)	(10)(2e)

Bezoekadres

Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag
T 070 340 79 11
F 070 340 78 34
Postbus 20350
2500 EJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Datum

2 juli 2020

Aantal pagina's

4

Correspondentie uitsluitend richten aan het retouradres met vermelding van de datum en het kenmerk van deze brief.

1. Welkom en vaststellen agenda

2. Mededelingen

a. Terugkoppeling voorzittersoverleg

Lanceerdatum van 15 juli wordt vooralsnog aangehouden. Wellicht extra vergadering op 14 juli.

b. Ontvangen antwoorden op vragen (zie bijlage 020720-1)

Bij de vragen graag de namen laten staan van commissieleden die de vraag gesteld hebben.

c. Ongevraagd advies gegevens via restauranthouders

Er wordt terug gekomen op een artikel in het AD waarin de minister aangaf mogelijk gebruik te willen maken van gegevens van restauranthouders bij het BCO. Dit blijkt inmiddels niet meer relevant. De commissie wil de minister adviseren om voorzichtiger te zijn met zijn uitingen in de media, die raken aan digitale ondersteuning tijdens de COVID-19 pandemie. De minder ingewijde burger koppelt wellicht dergelijke berichten aan de introductie van de Corona-tracer en thuisrapportage apps waardoor het draagvlak daarvoor ook mede geschaad kan worden. De voorzitter zal dit in generieke zin aan de minister teruggeven.

d. Aanbieding flietsadvies Google/Apple API

Veel dank aan schrijvers en secretarissen dat dit advies zo snel uit is gegaan. Er ontstaat opnieuw discussie over dit onderwerp, over wat de reactie van Google zou kunnen zijn:

Datum
2 juli 2020

- Een commissielid geeft aan hoe discussie in Duitsland is verlopen: eigenlijk past Google niets aan, maar communiceert alleen over de huidige instellingen, hoe deze in elkaar zitten. Google verschuilt zich er achter dat updates niet via Android maar via de telefoon providers lopen. Dat vindt de commissie echter onbevredigend.
 - De commissie geeft aan dat het belangrijk is dat de minister en het ministerie zo snel mogelijk aan de slag gaan met het gisteren uitgebrachte advies 2, en dat daar aan toegevoegd moet worden dat als Google het probleem niet verhelpt dat minister/VWS moet communiceren dat wanneer de app geïnstalleerd, wordt de geolocatie ook open staat bij andere apps inclusief een handleiding hoe dat voor andere apps uit te zetten. Ook moet de Autoriteit Persoonsgegevens gevraagd worden om z.s.m. onderzoek te doen (wellicht een handhavingsverzoek).
 - De commissie is het erover eens dat hoe het er nu uit ziet het grote zorgen geeft en het ongetwijfeld een grote belemmering is voor de uptake van de app.
 - Het schrijfteam van het genoemde flitsadvies schrijft derhalve hierover een nieuw light advies (Advies 4) dat zo snel mogelijk naar de minister zal worden gestuurd.
- e. Overig
- Secretarissen sturen een tabel rond waarop iedereen invult wat zijn/haar vakantiedagen zijn.
 - Stukkenstroom door plaatsing van documenten op de samenwerkingsruimte en last minute nog een mail met alle stukken zodat ze overzichtelijk in één mail te vinden zijn.

3. Adviezen

a. Einde van de app bepalen

Hoe dan ook moet het duidelijk zijn dat het geen here-to-stay app is. Het vaststellen van een hard criterium voor stoppen omdat de app niet meer nodig zou zijn, is nu lastig omdat we de effectiviteit van de app op de in het eerste advies gedefinieerde epidemiologische en gezondheidsparameters nog niet hebben kunnen doen. Dat kan uiteraard pas na introductie. Zo moeten we snel na introductie nagaan, o.a.:

- Wanneer vinden we dat app onvoldoende extra bijdrage levert? Dat houdt in vaststellen in hoeveel gevallen wordt iemand gevonden die zonder BCO niet zou worden gevonden, of sneller wordt gevonden.
- Hoe veel extra positieve gevallen onder de corona waarschuwingen treden op.
- Als app wel bijdraagt, wanneer stoppen we dan?
- Als app niet bijdraagt, dan sowieso stoppen.
- Deze discussie is nog niet afgerond; we laten dit punt terugkomen.

b. PvE Thuisrapportage

Het PvE leidt tot een lange discussie;

- De PvE is veel te breed, en de beoogde functionaliteiten hebben een veel teveel overlap met contact trace app; moet gescheiden worden.
- Ook vanuit AVG en privacy perspectief moet dit. Anders worden deze eisen voor de thuisrapportage app veel zwaarder.
- De doelgroep voor de thuisrapportage app moet concreter gemaakt worden, en met name duidelijker dat het een heel andere doelgroep heeft dan de contact tracer app.

- De thuisrapportage app sluit, zoals huidige PvE beschrijft, zeer nauw aan bij de monitoringsapps die al extensief in Nederland gebruikt en gedownload worden (zoals de Corona Check app). Het advies is niet om een nieuwe thuisrapportage app te bouwen voor monitoren van klachten/symptomen maar uit/na te gaan van deze bestaande app, en hoe deze in te zetten voor het beoogde doel.
- Het moet duidelijker zijn of GGD zelf een app wil bouwen of PvE als keurmerk wil gaan gebruiken en kan besluiten om een bestaande monitoringsapp in te gaan zetten, dat moet gaan voldoen aan het PvE.
- Het advies is ook om de thuisrapportage app, die zich moet gaan richten op monitoring van klachten en symptomen, niet te gebruiken voor het vergemakkelijken van het reguliere BCO. Dit ook weer omdat vanuit AVG en privacy perspectief, de eisen veel zwaarder worden.
- Handlingsperspectieven die de thuisrapportage app gaat geven, moeten niet afwijken van die van contact trace app.
- Het ontwerp moet tijdig uitgetest worden.
- Het lijkt uit de huidige PvE alsof er drie apps zijn, waarbij de cie aanraadt om dat niet te doen. Het is veel zuiverder om de drie apps met verschillende doelen goed uit elkaar te trekken en verantwoordelijkheden helder hebben. Gediscussieerd wordt hoe de 3 verschillende apps zich tot elkaar verhouden.
 - i. Als je gezond bent heb je de notificatie-app – Doelgroep: alle Nederlandse burgers.
 - ii. Als je positief getest bent gebruik je een (nieuw te ontwikkelen) BCO app of website.
 - iii. Als je ziek bent gebruik je een klachten/symptomen monitoringsapp (de thuisrapportage app).
- GGD is ook bezig met een webportal zodat mensen zelf via webportal gegevens kunnen uitwisselen.

Datum
2 juli 2020

De commissie vraagt secretarissen om naar aanleiding van de discussie een eerste opzet te schrijven. Dat zal niet eerder dan maandag gebeuren. De commissie is akkoord en de voorzitter geeft aan zelf ook mee te schrijven.

c. Monitoringsplan Notificatie app

Commissie is niet tevreden met de ontvangen stukken. Het lijkt alsof het eerder gegeven advies nauwelijks verwerkt is. Verzoek is om dit terug te geven aan het programmabureau. Ook zou de commissie graag het Data Protection Impact Assessment ontvangen, weten hoe de interoperability met het buitenland is en een overzicht ontvangen van wat wanneer en waar getest en gemonitord gaat worden met welk doel. Secretarissen stellen met (10)(2e), (10)(2e) en (10)(2e) een mail op die naar het programma kan worden gestuurd.

d. Vaststellen flitsadvies Testen (bijlage 020720-8)

Complimenten voor advies dat er nu ligt. Afgesproken wordt dat iedereen zijn opmerkingen en aanvullingen voor vrijdag 12uur naar (10)(2e) en (10)(2e) mailt, met als doel om het advies vrijdag aan de minister te zenden. Ter vergadering komt aan de orde;

- In hoeverre is het wenselijk om aan datum van 15 juli vast te houden als prevalentie en incidentie laag blijft. Dat doet ook iets met draagvlak voor de app. Als er 3 maanden weinig gebeurt is momentum en wellicht draagvlak weg. Misschien nu vast opstarten in bepaalde hoog-risicogroepen, zoals de vleesverwerkende industrie, en op basis daarvan de app klaarzetten voor tweede golf in de maanden met de R erin.
- Testen van de app gaat redelijk goed, totdat er een positieve melding is en contact moet worden gezocht met GGD. Dat is juist belangrijk, dat moet goed geëvalueerd worden.
- Het moet duidelijk worden voor burgers dat de app ook na introductie continu geoptimaliseerd en bijgesteld wordt aan de epidemiologie en zorg

van het moment. Besef moet duidelijk zijn dat als je naar de GGD moet gaan, dat het niet per se zo is dat je besmet bent, maar ook dat wanneer je geen bericht krijgt het niet betekent dat je niet besmet bent.

- Naar aanleiding van het advies zijn er vragen hoe het staat met de Europese samenwerking.

Datum
2 juli 2020

- e. Overkoepelende blik op adviezen taskforces (zie documenten op samenwerkingsruimte
 - Vangwege tijdgebrek niet aan de orde geweest.

4. W.v.t.t.k. en afsluiting

Tijdstip vergaderen; volgende week 14u start. Verder doen de secretarissen een voorstel voor rest van de maand; en gaan na of dat problemen oplevert voor commissieleden.

To: (10)(2e) <(10)(2e)>@rivm.nl
From: (10)(2e)
Sent: Fri 7/31/2020 8:02:42 AM
Subject: FW: Memo's in de maak LCI-CGU
Received: Fri 7/31/2020 8:02:42 AM
[20200702 rapportage zelftesten verdiepend onderzoek](#) (10)(2e) [20200730.pdf](#)

Ha (10)(2e)

(10)(2e) had nog een vraag over de rapportage zelf-testen die begin deze maand hadden opgeleverd aan VWS. Zou jij hier nog naar kunnen kijken? Volgens mij klopt haar indruk niet, maar omdat het hier om een samenvatting gaat is dat wellicht niet duidelijk. Of heeft ze toch een punt?

Groet, (10)(2e)

From: (10)(2e) <(10)(2e)>@rivm.nl
Sent: donderdag 30 juli 2020 19:31
To: (10)(2e) <(10)(2e)>@rivm.nl; (10)(2e) <(10)(2e)>@rivm.nl
Subject: FW: Memo's in de maak LCI-CGU

Laatste stavaza.

Vriendelijke groeten,

(10)(2e)

(10)(2e)

RIVM

Van: (10)(2e) <(10)(2e)>@rivm.nl
Verzonden op: donderdag 30 juli 2020 15:58
Aan: (10)(2e) <(10)(2e)>@rivm.nl
CC: (10)(2e) <(10)(2e)>@rivm.nl; (10)(2e) <(10)(2e)>@rivm.nl; (10)(2e) <(10)(2e)>@rivm.nl; (10)(2e) <(10)(2e)>@rivm.nl; (10)(2e) <(10)(2e)>@rivm.nl
Onderwerp: RE: Memo's in de maak LCI-CGU

Hallo (10)(2e)

Ik zou nog reageren op deze memo.
Ik heb nog 1 vraag in deze memo gezet, over de context hoe rondom zelftesten de verdiepende vragen zijn gesteld die voor mij net helemaal duidelijk is vanuit deze memo.
Ik weet niet wie deze memo beheert bij gedragsunit, dus vandaar maar een reply-to-all.

Groet,

(10)(2e)

(10)(2e) (10)(2e)
(10)(2e) (10)(2e)
(10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e)
(10)(2e) (10)(2e)

Dubbel

(10)(2e)

(10)(2e)

(10)(2e)

(10)(2e)

(10)(2e)

(10)(2e)

(10)(2e)

(10)(2e)

(10)(2e)

(10)(2e)

(10)(2e)

(10)(2e)

Dubbel

(10)(2e)

(10)(2e)

(10)(2e)

(10)(2e)

(10)(2e)

(10)(2e)

(10)(2e)

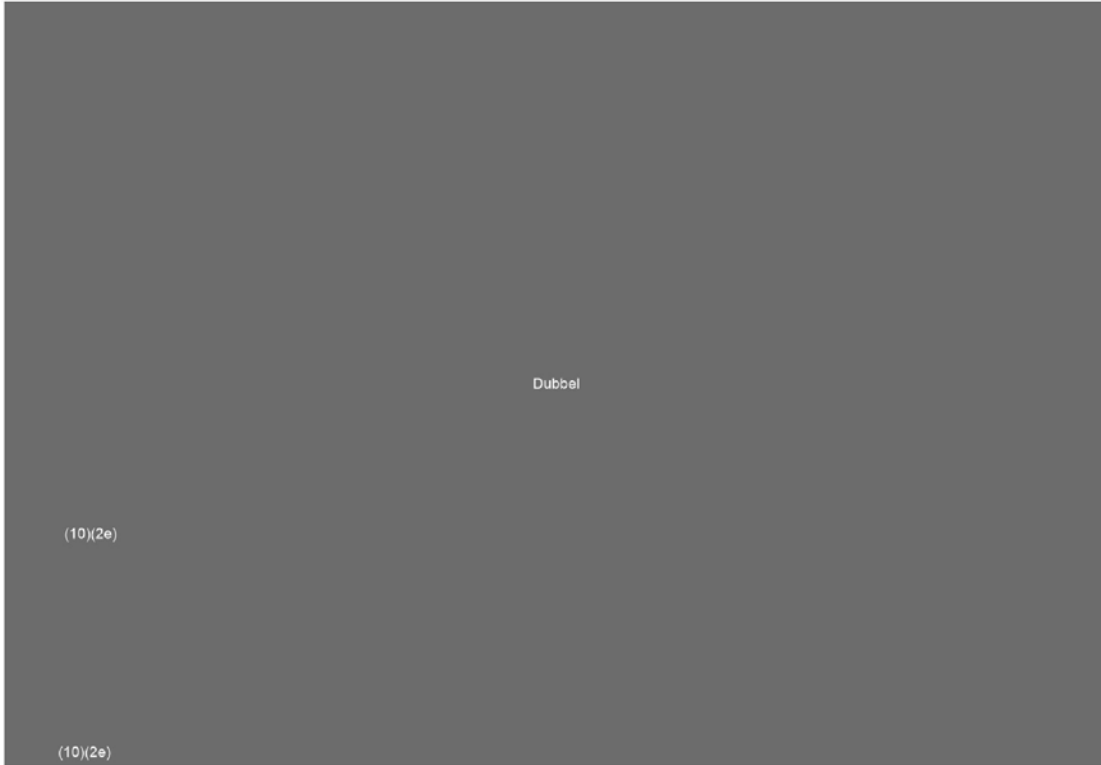
(10)(2e)

(10)(2e)

(10)(2e)

(10)(2e)

(10)(2e)

To: (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>
From: (10)(2e)
Sent: Fri 7/17/2020 4:29:52 PM
Subject: RE: Antw: memo apps
Received: Fri 7/17/2020 4:29:52 PM

Zie mijn andere mail hierover

From: (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>
Sent: vrijdag 17 juli 2020 17:05
To: (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>
Subject: Antw: memo apps

Die vraag begrijp ik niet. Ik had kort gereageerd op de samenvatting per e-mail, dat heb jij gezien en was voordat jij klaar was toch?

Groet
(10)(2e)

Van: (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>
Datum: 17 juli 2020 om 14:41:38 CEST
Aan: (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>
Onderwerp: Doorst: memo apps

Had je mijn aanvullingen ook doorgegeven aan ze?

Van: (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>
Datum: 17 juli 2020 om 14:13:31 CEST
Aan: (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>, (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>
CC: (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>, (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>, (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>
 <(10)(2e)@rivm.nl>
Onderwerp: RE: memo apps

Hoi allen,

Dank (10)(2e) voor je feedback, deze hebben we inmiddels verwerkt in deze laatste versie.

Wat ons betreft kan de memo zo mee in de beleidsrapportage van volgende week, en is het ook klaar voor het web.

Best wishes, met vriendelijke groet,

(10)(2e)

Tel: (10)(2e)
 National Institute of Public Health and the Environment (RIVM)
 Centre for Sustainability, Environment and Health (DMG)
 PO Box 1 3720 BA Bilthoven The Netherlands

From: (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>
Sent: woensdag 15 juli 2020 17:39
To: (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>; (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>
Cc: (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>; (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>
Subject: RE: memo apps

Hi (10)(2e)

Thanks, ivm tijd alleen even naar 1° deel gekeken. Net ook al even (10)(2e) gesproken over het verwoorden van resultaten in formuleringen die aansluiten bij de evidence base (causaal, correlatief; vragenlijst, experimenteel; gedrag of intenties etc). Ook wat suggesties en vragen. Kijk wellicht even of opmerkingen verderop in het document ook van toepassing kunnen zijn.

Suggestie nog om bij elke determinant 1° zin even het construct te introduceren in deze context. Zie voorbeeld bij risico perceptie.

Met hartelijke groet,

(10)(2e)

(10)(2e) (10)(2e) (10)(2e)
 RIVM Centrum Gezondheid en Maatschappij | Corona Gedragsunit - wetenschappelijke basis
 Antonie van Leeuwenhoeklaan 9 | 3721 MA Bilthoven / Postbus 1 (postbak 30) | 3720 BA Bilthoven

T +31 (10)(2e) (secretariaat) | M +31 (10)(2e) | E (10)(2e) @rivm.nl | Tw @ (10)(2e)

RIVM De zorg voor morgen begint vandaag

From: (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>

Sent: woensdag 15 juli 2020 15:20

To: (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>

Cc: (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>; (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>; (10)(2e)

<(10)(2e)@rivm.nl>

Subject: memo apps

Hoi (10)(2e)

Toegevoegd de memo rond de covid-19 applicaties.
 Deze is in een eerdere versie al langs (10)(2e) gegaan, zijn feedback hebben we verwerkt en nog extra nieuwe studies toegevoegd.

Wat ons betreft kan hij liefst deze week de deur uit en de site op.

@ (10)(2e) hopen dat je het oké vindt als het dit keer niet de gebruikelijke procedure volgt waarin jij de memo als laatst ziet, aangezien (10)(2e) er al uitvoerig naar heeft gekeken en jij behoorlijk druk bent.

Best wishes, met vriendelijke groet,

(10)(2e)

Tel: (10)(2e)

National Institute of Public Health and the Environment (RIVM)
 Centre for Sustainability, Environment and Health (DMG)
 PO Box 1 3720 BA Bilthoven The Netherlands

To: (10)(2e) [(10)(2e) @rivm.nl]
From: (10)(2e)
Sent: Mon 7/20/2020 10:03:30 AM
Subject: FW: RIVM Persupdate maandag 20 juli
Received: Mon 7/20/2020 10:03:30 AM

From: (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>
Sent: maandag 20 juli 2020 10:22
Subject: RIVM Persupdate maandag 20 juli

Goedemorgen,

Hierbij de RIVM Persupdate van maandag 20 juli 2020.

In deze persupdate aandacht voor: nieuw coronavirus, stikstof/boerenprotest, bedrijfsarts ZZP'ers, lachgas, luchtvaart en vleermuizen.

Nieuw coronavirus

- Maandag 20 juli:
 - Diverse media hebben aandacht voor het toenemende aantal besmettingen in Nederland. Een duiding van deze cijfers volgt op dinsdag 21 juli.

Dit gaat over vier of vijf weken leiden tot meer IC-opnames. Dat denkt hoogleraar Infectiepreventie (10)(2e). "Deze stijging was te verwachten na het loslaten van de lockdown", zei hij in Dit is de Dag.
 - Het coronadashboard, waarop de belangrijkste data van de epidemie worden verzameld, geeft onvolledige cijfers weer. Sinds begin deze maand zijn er ruim 264 besmettingen te weinig gemeld. Het dashboard meldde 1.390 nieuwe besmettingen in juli, terwijl er 1.654 meldingen bij het RIVM binnenkwamen. Zo bericht NRC. De krant heeft hiervoor gesproken met Marino van Zelst, promovendus organisatiewetenschappen aan Tilburg University, die in zijn vrije tijd de coronacijfers onderzoekt: <https://www.nrc.nl/nieuws/2020/07/19/het-coronadashboard-geeft-een-onvolledig-aantal-besmettingen-weer-a4006417>
 - Meer Nederlanders laten zich de laatste dagen testen om na te gaan of ze zijn besmet met het coronavirus. Afgelopen donderdag meldden zich opeens 40 procent meer mensen voor een test, zondag kreeg het centrale telefoonnummer van de gemeentelijke en regionale gezondheidsdiensten 74 procent meer aanvragen te verwerken. Zo bericht de Volkskrant: <https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/nederlander-wil-nu-opeens-wel-eeen-coronatest-op-sommige-locaties-loopt-de-wachttijd-op-tot-twee-dagen~b5e2e5e5/>
 - Aandacht voor andere landen waar het aantal besmettingen weer oploopt en maatregelen genomen worden.
 - Veel aandacht voor EU-top over de meerjarenbegroting en het coronaherstelfonds.
- Zondag 19 juli:
 - In België is het overlegcomité zondag bijeen gekomen om de situatie te bespreken. Daaruit kwam naar voren dat de regering voorlopig geen nieuwe maatregelen zal invoeren. In plaats daarvan wil minister van Binnenlandse Zaken dat de huidige maatregelen beter worden nageleefd en gecontroleerd.
 - In de aanloop naar de evaluatie van de coronacrisis leven er bij politieke partijen steeds meer vragen over hoe de situatie in met name verpleeghuizen en de thuiszorg is aangepakt. Dat schrijft Nieuwsuur, in navolging op hun drieluik: <https://nos.nl/nieuwsuur/artikel/2341142-vragen-in-tweede-kamer-over-ouderenzorg-waar-ben-je-nu-hugo-de-jonge.html>
 - Een miljoen coronatests liggen nog op de plank in Nederlandse labs en bij leveranciers. De tests waren bedoeld om per 1 juni dagelijks iedereen met klachten te testen, maar er hebben zich veel minder mensen gemeld dan waarvan was uitgegaan. De maximale capaciteit van 30.000 per dag is nooit gehaald. Van de 1,5 miljoen beschikbare tests zijn er nu zo'n half miljoen gebruikt: <https://nos.nl/artikel/2341199-eeen-miljoen-ongebruikte-coronatests-bewaren-of-nu-actiever-testen.html>
- Zaterdag 18 juli:
 - Het aantal coronabesmettingen loopt weer op, maar dit gebeurde later dan werd verwacht na de versoepelingen. De besmette personen zijn jonger, maar zij kunnen ook ouderen ansteeken. Zo bericht NRC: <https://www.nrc.nl/nieuws/2020/07/17/besmettingen-over-dieptepunt-heen-a4006267>

- Er zijn de afgelopen anderhalve maand zeker 45 vluchten op Nederlandse vliegvelden geland waarvan één of meer passagiers besmet bleken met het coronavirus. Dit blijkt uit cijfers van de GGD's. Om welke vluchten het gaat, wordt niet bekendgemaakt: <https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/zeker-45-vluchten-met-besmette-passagiers-geland-in-nederland~b8086184/>
 - Veel aandacht voor België waar gevreesd wordt voor een tweede coronagolf. De afgelopen zeven dagen werden daar dagelijks gemiddeld 143 nieuwe coronabesmettingen gerapporteerd. Dat is een forse stijging vergeleken met een week eerder, toen dat daggemiddelde nog op 89 lag.
 - Aandacht voor diverse clusters en miniuitbraken in Nederland: Een mini-uitbraak in een Overijssels restaurant heeft in het getroffen dorp de angst voor een tweede coronagolf aangewakkerd. Waarom is er niet direct massaal getest? 'Dat is echt zinloos', zegt de GGD. Maar voor de economie van het dorp is het beter, zegt een econoom: <https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/moeten-ggd-s-niet-meer-doen-bij-mini-uitbraken~b3a8680b/> In Hillegom is een uitbraak van het coronavirus ontdekt. Meerdere mensen zijn besmet geraakt, mogelijk na een bezoek aan een café in de Zuid-Hollandse plaats. De regionale GGD vraagt iedereen die zaterdag 11 juli het café heeft bezocht om thuis te blijven en contact met de GGD op te nemen. Dat moet voorkomen dat ze andere mensen kunnen besmetten.
 - Grote groepen feestende of vakantievierende jongeren vormen een potentieel gevaar voor de volksgezondheid. Daarvoor waarschuwen deskundigen die ook zien dat groepen jongelui meer moeite hebben om zich aan de maatregelen te houden. Ze wanen zich minder bedreigd door het coronavirus en nemen van nature meer risico. En ze laten zich minder vaak testen op corona dan anderen. Zo bericht Trouw: <https://www.trouw.nl/nieuws/feestende-jongeren-zijn-een-risico-voor-volksgezondheid-en-een-beetje-russisch-roulette~bd56f036/>
 - 163 vaccins zijn er wereldwijd op dit moment in ontwikkeling. Wekelijks komen er nieuwe bij. Voor het gros is de eindstreep nog ver weg en zijn dierproeven nog niet afgerond. Slechts 10 procent zal naar verwachting op de markt komen. NOS heeft een artikel gewijd aan de Europese koplopers: <https://nos.nl/artikel/2341046-de-race-om-het-coronavaccin-dit-zijn-de-europese-koplopers.html>
 - Gedragswetenschappers (10)(2e) en (10)(2e) hebben Trouw te woord gestaan over groepsgedrag. Beide zijn verbonden aan de Corona Gedragsunit: <https://www.trouw.nl/binnenland/houdt-de-groep-geen-afstand-dan-ij-ook-niet~b4e552df/>
 - Google neemt extra maatregelen tegen adverteerders en websites die nepnieuws, samenzweringstheorieën en andere desinformatie verspreiden over de coronapandemie. Onder andere beweringen dat het virus een bedrog is, of werd gecreëerd als een biowapen door miljardair Bill Gates worden op alle Google-platformen geweerd, melden Amerikaanse media. Google verbiedt al advertenties en publicaties met schadelijke beweringen over ziektepreventie en 'wonderbaarlijke genezingen'. Maar ook content die de anti-vaccinatiebeweging bevordert of mensen aanmoedigt om af te zien van behandeling omdat het virus een verzinsel is.
 - In het Algemeen dagblad vertellen acht voormalig patiënten over hun leven na corona: <https://www.ad.nl/binnenland/ex-coronapatiënten-vertellen-mijn-afscheidsfilmje-was-al-opgenomen~ace7bcc5/>
 - De Volkskrant heeft een artikel gewijd aan de laatste uitzending van Nieuwsuur: <https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/deskundigen-rivm-en-ministerie-zijn-te-veel-vermengd-geraakt~b97dd9d0/>
- Vrijdag 17 juli:
 - In de laatste aflevering van een drieluik van Nieuwsuur over het RIVM en de corona-richtlijnen in de ouderenzorg zegt (10)(2e) (voorzitter van de Raad voor Volksgezondheid & Samenleving) dat het RIVM en het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) in de coronacrisis te veel vermengd zijn geraakt. Ook hoogleraar bestuurskunde (10)(2e) heeft zorgen en vindt dat het RIVM een zelfstandig bestuursorgaan moet worden: <https://nos.nl/nieuwsuur/artikel/2340999-rivm-en-ministerie-raakten-in-coronacrisis-te-veel-vermengd.html>
 - Het RIVM, de GGD's en de microbiologische laboratoria werken aan nieuwe vormen van testen op het coronavirus. Daarmee bereiden zij zich voor op de verwachte tweede golf van coronabesmettingen in het najaar. NRC heeft hier een artikel aan gewijd: <https://www.nrc.nl/nieuws/2020/07/17/nieuwe-testvormen-om-besmettingen-te-vinden-a4006316>
 - Vooruitblik:
 - (10)(2e) heeft namens de Corona Gedragsunit het parool te woord gestaan over de stijging van het aantal mensen dat een coronatest aanvraagt. Dit artikel wordt naar verwachting maandag 20 juli gepubliceerd.
 - Op maandag 20 juli publiceert het ministerie van LNV een kamerbrief met nieuwsbericht over besmettingen in nertsenhoudersrijen op basis van het OMT-advies.
 - Het farmaceutische bedrijf AstraZeneca en de Oxford Universiteit delen maandag hoe hun onderzoek naar een mogelijk coronavaccin ervoor staat. Dat doen ze in het belangrijke wetenschapsblad The Lancet. Hun middel, AZD1222, is het meest vergevorderde middel dat besmetting met het coronavirus moet voorkomen. Nederland heeft samen met

Duitsland, Frankrijk en Italië alvast 300 miljoen doses van AZD1222 besteld, ook al is het nog niet zeker of het werkt en of het veilig is.

- Op dinsdag 21 juli publiceert het RIVM de wekelijkse update met daarin een duiding van de cijfers van de afgelopen week. Gezien het stijgende aantal besmettingen, wordt er veel media-aandacht hiervoor verwacht.

Stikstof/Boerenprotest

Op woensdag 22 juli, de actiedag van Farmers Defence Force (FDF), gaat de actiegroep ook in de buurt van het RIVM protesteren. Vrijdag 17 juli heeft FDF dit per brief aangekondigd. Diverse media hebben in het weekend van 18 juli en op maandag 20 juli hier aandacht aan besteed. Aanleiding om bij het RIVM te protesteren is de uitzending van EenVandaag van vorige week waarin het RIVM wordt beschuldigd met zijn berekeningen naar politiek gewenste uitkomsten toe te rekenen. Dit zou gunstig uitpakken voor snelwegen en de maximumsnelheid en ongunstig voor veeboeren. Op maandag 20 juli heeft de Volkskrant gesproken met chemisch technoloog (10)(2e) <https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/boeren-boos-op-selectief-rekenend-rivm-soepel-voor-de-snelweg-en-streng-voor-het-vee~b0fa6f75/>

De Telegraaf (zaterdag 18 juli): <https://www.telegraaf.nl/financieel/544136698/boeren-trekken-op-naar-rivm-tegen-stikstofplannen>

Trouw (zaterdag 18 juli): <https://www.trouw.nl/binnenland/farmers-defence-force-protesteert-woensdag-bij-rivm~b1897679/>

Zaterdag 18 juli heeft het Algemeen Dagblad een artikel gepubliceerd op basis van een interview met (10)(2e) statisticus bij het CBS en boer. Bij het CBS is (10)(2e) verantwoordelijk voor de stikstof- en fosfaatcijfers: <https://www.ad.nl/binnenland/deze-man-brengt-de-negatieve-cijfertjes-over-aan-boeren-ik-ben-dan-het-quaad~aeb5fd09/>

Bedrijfsarts ZZP'er

Zelfstandigen zonder personeel (zzp'ers) moeten om de zoveel tijd een bezoek kunnen brengen aan een bedrijfsarts. Daarvoor pleiten zzp-organisaties. Het RIVM onderzoekt het idee. Zo bericht Trouw op zaterdag 18 juli:

<https://www.trouw.nl/economie/moeten-er-bedrijfsartsen-komen-voor-alle-zzp-ers~b4f8dc76/>

Lachgas

Zaterdag 18 juli heeft De Telegraaf aandacht voor drugs in het verkeer. De politie ziet toename van groot en divers assortiment aan drugs in verkeer, waaronder lachgas: <https://www.telegraaf.nl/nieuws/1114310303/high-achter-het-stuur>

Luchtvaart

Trouw heeft op maandag 20 juli uitgebreid aandacht besteed aan luchtvaart en met name Lelystad Airport. In één artikel gaat de krant in op hoe de politiek en de luchtvaartsector met elkaar verbonden is. Het RIVM wordt in dit artikel genoemd, vanwege de betrokkenheid bij de milieueffectenrapportage (MER): <https://www.trouw.nl/binnenland/luchtvaart-en-politiek-te-innig-verbonden-of-valt-het-mee~bb99da69/>

Vleermuizen

NRC heeft zaterdag 18 juli een artikel gepubliceerd op basis van een interview met (10)(2e) (10)(2e) is promovendus op de afdeling viroscience bij het Erasmus MC. Ze is (10)(2e), en heeft zich verder gespecialiseerd in (10)(2e) (10)(2e) doet onderzoek naar de zoönosepotentie van Nederlandse vleermuizen. Het onderzoek gebeurt in samenwerking met onder meer de Zoogdiervereniging, het RIVM en de NVWA: <https://www.nrc.nl/nieuws/2020/07/17/virusen-zoeken-in-vleermuizenkeutels-a4006244>

Met vriendelijke groet,

(10)(2e)
 (10)(2e)
 T: 030- (10)(2e)
 M: 06- (10)(2e)
 (10)(2e) @rivm.nl

Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu

Stafeenheid Communicatie en Documentaire Informatievoorziening

Antonie van Leeuwenhoeklaan 9 | Postbus 66 | 3720 BA | Bilthoven

<http://www.rivm.nl>

De zorg voor morgen begint vandaag

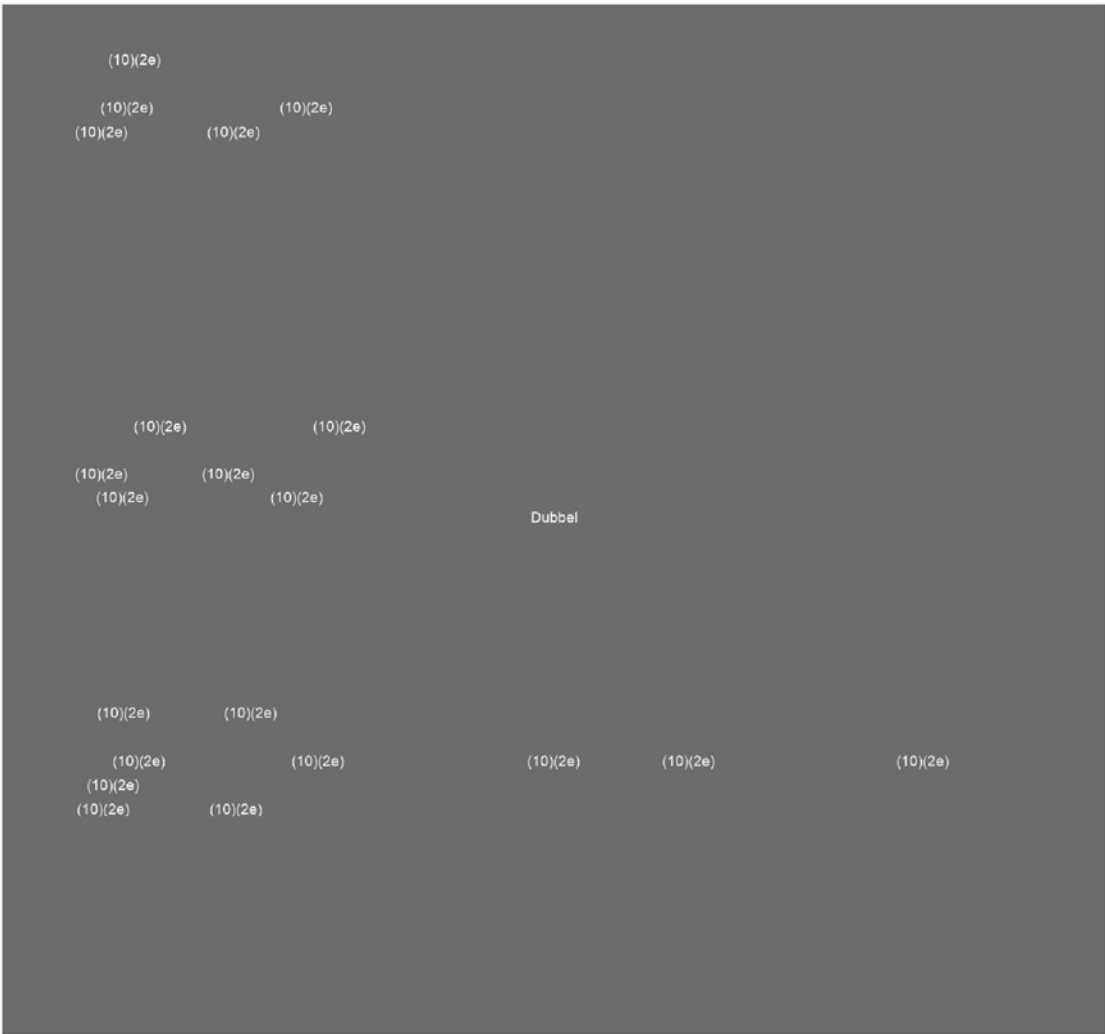
To: (10)(2e) [(10)(2e) @rivm.nl]
From: (10)(2e)
Sent: Tue 7/14/2020 7:32:54 PM
Subject: FW: Antw: Voorstel vervolg gedragsonderzoek
Received: Tue 7/14/2020 7:32:54 PM
[20200513 Concept RIVM-offerte Gedragsexpertise Corona \(10\)\(2e\).docx](#)

Ha (10)(2e)

Hopelijk werk jij op woensdag en zou je morgenmiddag wat tijd kunnen reserveren om begroting te checken van extra voorstel – verlenging gedragsonderzoek (met zelfde eind datum als bijgevoegdonderdeel) en (10)(2e) ook kunt helpen bij vragen hiervoor.

Dank alvast!

Groet,
(10)(2e)

(10)(2e)

(10)(2e)

(10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e)

(10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e)

(10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e)

(10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e)

Dubbel

(10)(2e) (10)(2e)

(10)(2e) (10)(2e)

(10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e)

(10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e)

(10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e)

(10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e)

(10)(2e)

(10)(2e)

(10)(2e)

(10)(2e)

(10)(2e)

(10)(2e)

(10)(2e)

(10)(2e)

(10)(2e)

(10)(2e)

(10)(2e)

(10)(2e)

(10)(2e)

(10)(2e)

Dubbel

(10)(2e)

(10)(2e)

(10)(2e)

(10)(2e)